Redacțiunea, Administrațiunea
Tipografia:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr 22.
Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitŭ!
Birourile de anuncĭurĭ:
Brașovu, piața mare Nr. 22.
Inserate mai primescu în Viena: *Rudolf Mosse. Haasenstein & Vogler (Otto Maas). Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg*: în Budapesta: *A. V. Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat*; în Frankfurt: *G. L. Daube*: în Hamburg: *A. Steiner.*
Prețulu insertiunilorŭ: o seria garmondu pe o colonă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă și învoiélă.
Reclame pe pagina III-a o seria 10 cr. v. a. seu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LI.

„Gazeta" iese în fie-care dĭ.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unu anu 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru și din afară și la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Brașovŭ:
la administrațiune, piața mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unu anu 10 fl., pe șése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anu 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unŭ esemplaru 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ și insertiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 46. **Brașovŭ, Lunĭ, Marțĭ, 1 (13) Martie** **1888.**

Brașovŭ, 28 Februarie a. c.

Intréga pressă europénă se ocupă adĭ de mórtea împĕratului Wilhelm. Toțĭ de pretutindenĭ recunoscŭ meritele estraordinare ce le-a avutŭ acestŭ gloriosŭ monarchŭ pentru poporulŭ germanŭ.

Din tóte capitalele Europeĭ, ba chiar și de peste Oceanŭ sosescŭ la Berlinŭ condolențe dela principiĭ domnitorĭ și dela diferite guverne. Monarchulŭ nostru a adresatŭ cancelarului germanŭ o telegramă de condolență în cuvinte fórte simpatice.

Interesantŭ este înainte de tóte discursulŭ, prin care cancelarulŭ Bismark a anunțatŭ parlamentului germanŭ mórtea împĕratului Wilhelm. Două fapte, dise cancelarulŭ între altele, au produsŭ mulțămire și mângâiere în inima decedatului monarchŭ în ultimele sale dile. Celŭ dintâiu au fostŭ dovedile de simpatiă, ce s'au datŭ de pretutindenĭ dinastiei germane din incidentulŭ suferințelorŭ fiiuluĭ împĕratului Wilhelm, a actualuĭ împĕratŭ Fridericŭ III-lea. Acésta o privea decedatulŭ ca unŭ semnŭ, că dinastia germană se bucură de încredere în tótă lumea, care încredere se va transplânta și asupra națiunei germane. Alŭ doilea faptŭ, ce lŭ mângâia pe împĕratulŭ Wilhelm, era că putea sĕ privéscă cu mulțumire la restabilirea și consolidarea naționalitățiĭ poporului sĕu, care era problema principală a vieții sale.

N'a uitatŭ cancelarulŭ germanŭ de a face amintire și de unanimitatea, cu care guvernele germane au votatŭ sumele cerute pentru înmulțirea armatei și siguranța imperiului, accentuândŭ că împĕratulŭ Wilhelm a lăsatŭ cu limbă de mórte Germanilorŭ, ca sĕ fiă întotdéuna astfelŭ uniți. In fine Bismark a datŭ espresiune fidelitățiĭ cătră noulŭ împĕratŭ Fridericŭ III.

Dintre manifestațiunile de condolență ale parlamentelorŭ străine însemnămŭ cele făcute de dieta din Pesta și de camerele din România. Președințiĭ corpurilorŭ legiuitóre din Pesta au accentuatŭ mai alesŭ, că împĕratulŭ Wilhelm a fostŭ aliatulŭ și amiculŭ intimŭ alŭ monarchului nostru. In Bucurescĭ s'a accentuatŭ în Senatulŭ românŭ în specialŭ, că împĕratulŭ Wilhelm a stăruitŭ cu tótă autoritatea și ințelepciunea sa pentru susținerea păciĭ europene, ér în camera deputaților s'a amintitŭ, că „împĕratulŭ Wilhelm, gloriosulŭ întemeiătorŭ alŭ unitățiĭ germane, a avutŭ cele mai căldurόse simpatiĭ pentru România, ca prințŭ, ca rege alŭ Prusiei și împĕratŭ alŭ Germaniei și că prin urmare i se cuvine unu locŭ însemnatŭ și în istoria română".

In Rusia scirea despre mórtea împĕratului Wilhelm a produsŭ o adêncă impresiune, toțĭ Rușiĭ vorbescŭ de elŭ cu simpatiă și cu respectŭ. Foile aducŭ necrológe încadrate în negru, unele din ele însĕ observă, că „stéua Germaniei este în apunere".

Pressa francesă recunósce, că Wilhelm a fostŭ unŭ mare împĕratŭ, dér foile radicale adaugŭ, că a fostŭ unŭ mare împĕratŭ numai din punctŭ de vedere german. „Ar fi însĕ o nebuniă sĕ credem, dice diarulŭ „Paris", că o mașină făcută pentru a omorî și a cuceri, ca cea germană, se va preface pentru lume într'unŭ instrumentŭ alŭ păciĭ durabile și alŭ libertățiĭ. Opera împĕratului Wilhelm trăiesce și după mórtea luĭ și prin urmare va trăi și periculŭ, contra căruia trebue sĕ ne apĕrămŭ."

Dintre diarele moderate francese „Journal des Débats" crede, că până ce va trăi Bismark, elŭ va conduce afacerile imperiului, dér politica luĭ nu va putĕ fi aceeași, décă corona o va purta unŭ bolnavŭ de 57 de anĭ, orĭ un prințŭ tênĕrŭ, care încă n'a împlinitŭ 30 de anĭ. Organulŭ guvernului francesŭ „Temps" vorbesce de viitorulŭ nesigurŭ și de aceea, că evenimentele suntŭ mai puternice decâtŭ ómenii, apoi dice: „Suveranulŭ póte sĕ se schimbe, dér interesele, ce suntŭ legate de nisuințele actualei Germanie, și politica ce i-o dictéză situațiunea sa și puterile sale, nu se vorŭ schimba."

Parlamentulŭ din Londra în enunciațiunea sa de condolență numesce pe Germania „amiculŭ și aliatulŭ Angliei," ér parlamentulŭ, pressa și poporațiunea italiană se întrecŭ în dovedile de simpatiă pentru Germania, dinastia ei și în deosebĭ pentru noulŭ împĕratŭ Fridericŭ III, căruia i-se adreséza urărĭ de însănătoșare.

Ca încheiere mai amintimŭ, că organulŭ Vaticanului „Monitorulŭ Romei" numesce pe împĕratulŭ Wilhelm „celŭ mai fericitŭ omŭ" și dice, că istoria îlŭ va numi „Wilhelm celŭ fericitŭ".

Când se va putĕ dice și de Germania, că este fericită?

Epistolă deschisă.

Reverendissimului domnŭ Vasiliu Damianŭ președinte alŭ clubului naționalŭ din cerculŭ electoralŭ alŭ Zarandului.

Aradŭ, 8 Martie 1888.

După terminarea luptei electorale din anulŭ premersŭ căreia a urmatŭ investigațiunea și hotărîrea camerei representative și în care deodată îndemnatŭ de considerațiunile familiare, a urmatŭ și transpunerea locuinței mele din acelŭ iubitŭ cercŭ, în buna credință, că spiritele vorŭ fi mai liniștite, viu a'mĭ împlini recunoscința și stima ce-o păstrezŭ și datorescŭ iubițilorŭ mei alegĕtorĭ, inteligință și poporŭ din acestŭ cercŭ și pentru bărbăția și resoluțiunea prestată în acéstă luptă grea, care merită și va forma unŭ actŭ istoricŭ în viéța nóstră națională.

Am primitŭ și eu sentința și motivele comisiunei juridice a dietei, prin care cererea bravilorŭ noștri alegĕtorĭ este respinsă și alegerea de deputatŭ dietalŭ din 17 Iunie 1887 se verifică.

Pe mulțĭ dintre alegĕtorii noștri îi va fi surprinsŭ acestŭ resultatŭ, pe mine însĕ nicĭ decâtŭ; deși în timpulŭ acestei lupte îmĭ dedeam tótă silința de a îmbărbăta și încuragia pe alegĕtorii noștri, eu eram deplinŭ convinsŭ, că între împrejurările de față resultatulŭ finalŭ nu póte suna altcum, căcĭ pe totŭ teritoriulŭ Ungariei nu veĭ afla afacerĭ pregătitóre asemenea celorŭ din Baia-de-Crișiu. Câtŭ ce partida guvernamentală s'a aliatŭ cu oposițiunea moderată pentru o luptă împreună, amŭ pututŭ vedé, că alegerea de deputatŭ șĭ-a perdutŭ caracterulŭ de afacere electorală și s'a degradatŭ în luptă de naționalitate; — nu mai era întrebare de partidă séu persónă; ci că Românii sĕ învingă séu Maghiarii? Acestŭ adevĕrŭ îlŭ confirmă și fóia „Hunyad", ce apare în Deva, în Nrulŭ ce a urmatŭ după alegerĭ, constatândŭ că: Kőrösbányán a küzdelemben sem párt sem személyek nem voltak irányadok, hanem a faj kérdés t. i. kik legyenek a régi Zaránd felett az urak, a magyarok vagy az oláhok?

Alianța de mai susŭ n'a fostŭ ficțiune, ci unŭ pactŭ încheiatŭ în tóte formele, luatŭ în scrisŭ nu în cerculŭ Baia-de-Crișŭ nicĭ în Deva, ci în Budapesta, și subscrisŭ de președinții partidelorŭ liberale și a oposițiunei moderate, pre care eu încă înainte de alegere l'am vĕdutŭ și cetitŭ cu ochii mei proprii; și pentru acestŭ pactŭ a fostŭ vice-comitele Comitatului Hunedórei în persónă la Pesta, deschidêndŭ ușile ambelorŭ partide.

In urma acestui pactŭ n'a fostŭ de miratŭ, că pretoriĭ cercualĭ cu toțĭ primarii jurațĭ și notarii cercualĭ ex-oficio au adusŭ și candidatŭ pe Hollaki, și mai puținŭ este de miratŭ, că tóte mijlócele le-a întreprinsŭ pentru discreditarea mea, cu scopŭ ca pe cale legală chiar prin Românĭ sĕ trântéscă și prostitue partida națională, și după ce pe acéstă cale n'a pututŭ ajunge la scopŭ, căcĭ bravii noștri alegĕtorĭ nu s'au lăsatŭ a fi sedușĭ, au recursŭ la tóte abusurile și illegalitățile alergândŭ chiar la ajutorulŭ gendarmeriei, care a decisŭ resultatulŭ și a făcutŭ alegerea.

Abusurile, illegalitățile și forța suntŭ pré bine cunoscute, — dér s'au doveditŭ și cu ocasiunea investigațiunei, — nu numai, dér chiar și motivele sentinței comisiunei juridice încă le recunósce; înzadarŭ, căcĭ deși sentința nu este conformă dovedilorŭ, ea nu se mai póte apela; dér eu totușĭ cerŭ revisiunea acelei sentințe dela unŭ forŭ mai înaltŭ, dela poporŭ, și alegĕtorii noștri, carĭ de faptŭ au semțitŭ plaga acestei alegerĭ; spună părintele Tisu din Cebea, părintele Irimie din Mestécănŭ, învĕțătorulŭ Plașa din Birtinŭ, Azarie Hențiu din Nisca, a cărorŭ peptŭ a fostŭ pĕtrunsŭ de armele gendarmeriei. Dér spună alegĕtorii domnului Hollaki, carĭ au vĕdutŭ cu ochii bătêndŭ și închidêndu-se preoțiĭ învĕțătorii și pre alțĭ frațĭ de-ai lorŭ. In fine spună chiar confrații maghiarĭ, carĭ au fostŭ la alegere, că: încâtŭ cade acéstă alegere în cadrulŭ constituțiunei nóstre și a esercitării libere de dreptŭ publicŭ; aducă ei sentința ca factorĭ și martorĭ ocularĭ, care mai curêndŭ va corĕspunde adevĕrului, și eu voiu fi liniștitŭ.

Pe lângă tóte abusurile, illegalitățile, documentate în firulŭ investigațiunei, prin carĭ sute de alegĕtorĭ au fostŭ lipsițĭ de esercitarea dreptului liberŭ de alegere, basatŭ în constituțiunea țĕreĭ, comisiunea juridică a dietei a declaratŭ alegerea de legală; aci încétă rațiunea de dreptŭ, séu celŭ multŭ ne îndémnă cu dreptŭ a deriva acestŭ actŭ din situațiunea actuală a naționalitățilorŭ din acéstă patriă. Este doveditŭ, că în actulŭ acestei alegerĭ pe basa legei electorale îndreptățițiĭ au alergatŭ cu votulŭ lorŭ pentru de a influința cu convingerea lorŭ la afacerile țĕrei; și este faptŭ doveditŭ, că ajungêndŭ la urnă, cu baionetele gendarmeriei au fostŭ alungațĭ și bătuțĭ, va sĕ dică, dreptulŭ ce i l'a datŭ legea l'a luatŭ puterea esecutivă. —

Pe mine nu m'ar supĕra și credŭ că pe nicĭ unulŭ care cunósce situațiunea politică actuală nu l'ar indigna acéstă causă, care îșĭ are rădĕcina în șovinismulŭ maghiarŭ, dér totŭ ce mĕ supĕră este, că bietulŭ poporŭ, care nu cunósce machiavelismulŭ și nu este inițiatŭ în afacerile politice, este adêncŭ mișcatŭ în consciința sa de dreptŭ; și acésta a fostŭ după credința mea motivulŭ, care a îndemnatŭ pe alegĕtorĭ a face plânsóre de nulitate la dietă, și adecă pentru de a câștiga satisfacțiune inimelorŭ nevinovate, carĭ cu atâta scumpĕtate țĭnŭ și'șĭ împlinescŭ datorințele față de tronŭ și patriă, și resultatulŭ obținutŭ este, că bine și după lege li s'a făcutŭ. Apoi décă bine li s'a făcutŭ, întrebŭ pe confrații Maghiarĭ și cu deosebire pe conducĕtorii jurnalisticei maghiare, care în multe rêndurĭ a luptŭ sub aspră critică ținuta nóstră națională buciumându-ne de ómeni esaltațĭ, ale căror pretensiunĭ în cadrulŭ constituțiunei nu se potŭ valida, și nu suntŭ de împlinitŭ; că este cererea alegĕtorilorŭ din cerculŭ Baiei-de-Crișiu de neîndeplinitŭ. Când în firulŭ investigațiunei încă sĕ dovedesce, că resultatulŭ alegerei l'au produsŭ esclusivŭ ilegalitățile? Și décă acéstă alegere în cadrulŭ constituțiunei se consideră de legală, bărbații de statŭ îșĭ vorŭ perde mințile, dér nu vorŭ fi în stare a face distincțiune într'unŭ statŭ constituționalŭ și absolutisticŭ; décă bine li s'a făcutŭ, întrebŭ, că ce drepturĭ avemŭ noi în cadrulŭ constituționalismului de a fi neîncetatŭ înfruntațĭ, că suntemŭ egalŭ îndreptățițĭ cu confrații Maghiarĭ?

Noi compătimimŭ pe cetățenii statelorŭ absolutistice, că gemŭ sub jugulŭ absolutismului, — dér mai nainte avemŭ sĕ ne compătimimŭ pe noi, — căcĭ aceia, décă și nu au drepturĭ politice, dér suntŭ crutațĭ de bătăile gendarmilorŭ, până când noi avemŭ constituționalismŭ înarticulatŭ ca lege fundamentală, — dér când voimŭ a ne folosi de drepturile nóstre politice suntemŭ bătuțĭ cu baionetele, aruncațĭ în grajdurĭ ca animalele, despoindu-ne și chiar de demnitatea și dreptulŭ de a fi omŭ. Peste actulŭ alegerei din cerculŭ Baia-de-Crișŭ nu ne este iertatŭ a trece așa ușorŭ la ordinea dilei; căcĭ acesta ie o dovadă deplină, că atitudinea nóstră politică, pronunțată în conferințele electoralĭ din Sibiiu, este justificată, ér motivele nóstre pentru resistența pasivă suntŭ adevĕrate. Este dovadă incontestabilă, că noi nu mai putemŭ esercia nicĭ o activitate politică, — și atâtŭ mintea, câtŭ și înțelepciunea ne îndémnă a sta deoparte față cu mișcările electorale; a nu ne mistui timpulŭ și puterile în lupte zadarnice; a ne reține până atuncĭ, până când legea scrisă va fi și în faptă lege, până când legea va fi respectată și de puterea esecutivă după cum se pretinde a fi respectată de noi.

Din antecedentele luptei electorale din anulŭ 1887 vedemŭ și ne putemŭ

convinge, câtŭ de greșită a fostŭ politica confraților noștri românĭ la anii 1881 și 1884, a acelora, carĭ s'au încercatŭ a forma partida moderată națională guvernamentală, față cu programa nóstră națională din Sibiiu, stabilită la anulŭ 1881 și susținută între tóte la anulŭ 1884. Se potŭ convinge și acei confrațĭ Românĭ, carĭ la anii premerșĭ și cu deosebire la anulŭ 1884, deși póte cu intențiunĭ bune, au sprijinitŭ unii partida guvernamentală, ér ceialalțĭ partida opozițională; căcĭ ele în ceea ce privesce causa nóstră națională suntŭ una: întrebuințéză ocasiunile neînțelegerilorŭ nóstre pentru a ne esploata în detrimentulŭ causei nóstre naționale, ba mai multŭ, împreună alérgă la puterea baionetelorŭ, ca să ne facă prin noi înși-ne imposibilĭ pentru validitarea drepturilorŭ, carĭ ni se cuvinŭ.

Dér trebue se scimŭ, că până acuma mulțĭ dintre noi vědéndu-ne atâtŭ de strimtorațĭ și persecutațĭ în credința cea mai bună au cercatŭ cu oportunismulŭ a afla unŭ mijlocŭ de scăpare pentru némulŭ nostru, care i-ar asigura celŭ puținŭ o respirațiune mai liberă, și eu voiu se credŭ, că acestŭ motivŭ i-a îndemnatŭ a pipăi diferitele direcțiunĭ politice: dér fasele prin care ne-au străcuratŭ politica domnitóre în restimpŭ de 21 anĭ ne-au convinsŭ pe toțĭ despre intențiunile șovinistice ce eschidŭ nu numai dreptulŭ și frățietatea, dér chiar și egala îndreptățire a naționalităților decretată prin lege.

Eu sunt mândru a crede, că adĭ nu mai este Românŭ, care se nu fiă în sufletulŭ sěu convinsŭ, că adĭ unica politică rațională este eschisivŭ politica națională și întrunirea tuturorŭ elementelorŭ și puterilorŭ, fără diferență de partidele din trecutŭ, pe terenele carĭ ne stau încă libere, a vieții socialĭ bisericescĭ, scolarĭ și economice, despre carĭ eu écă ce credŭ:

In vieța nóstră socială, durere, suntŭ multe diferințe, carĭ se derivă parte din spiritŭ de partidă, parte din heterogenitatea intereselorŭ private, parte din malcontență, și mai mare parte din ambițiunĭ personale nefundate, din carĭ o mare parte se potŭ atribui împrejurărilorŭ nóstre vitrege, deórece spiritulŭ dela natură cere activitate și mișcare continuă, și neavěndŭ altŭ terenŭ, adeseorĭ povestile din cafenele se estindŭ pe terenulŭ personalitățilorŭ, desvoltându-se în ură personală nedumerită.

Petru Truța. (Va urma.)

Impĕratulŭ Vilhelm I.

Vilhelm I. (Frideric Ludvig), împěratŭ alŭ Germaniei și rege alŭ Prusiei, este alŭ doilea fiu alŭ regelui Frideric Vilhelm III. Elŭ s'a născutŭ la 22 Martie anulŭ 1797 în Berlinŭ.

In copilăria sa a avutŭ multŭ se sufere din causa invasiunii francese. După bătălia dela Iena, a fugitŭ cu părinții sěi la Königsberg și de acolo la Memel, unde petrecŭ trei anĭ de ḑile. Atuncĭ, în esiliu, prinse acea mare ură de Francia și de Francesĭ, care abia se alină în anulŭ 1870.

Incă de tîněrŭ, Vilhelm se distinse prin o minte practică, iubire mare de ordine, prin unŭ caracterŭ seriosŭ și așeḑatŭ.

Botezulŭ de focŭ îlŭ luă la anulŭ 1814, în bătălia dela Bar-Sur-Aube; în urma acestei bătălii fŭ decoratŭ cu crucea de fierŭ și cu ordinulŭ Sf. George rusescŭ.

Intră în Parisŭ de ambele orĭ, cu aliații.

La 11 Aprilie, 1829, se căsătorì cu princesa Augusta de Saxen-Weimar. Din acéstă căsătoriă avŭ pe prințulŭ Frideric Vilhelm, actualminte bolnavŭ la San-Remo, (născutŭ la 18 Octomvre 1831) și pe princesa Luisa.

După mórtea tatălui sěu și fiindŭ că frate-sěu nu avé copii, deveni urmașŭ presumtivŭ alŭ Corónei și luă titlulŭ de „prințŭ de Prusia.“

In 1848, față cu revoluțiunea isbucnită în Berlinŭ, opină că mai ânteiu trebue reprimată rěscóla și apoi se se dea o constituțiune. La suprimarea revoluției din Germania cu armele luă parte însemnată și fŭ decoratŭ. De aceea Nemții îlŭ urau pe atuncĭ ca pe representantulŭ celŭ mai încarnatŭ alŭ reacțiunii. Sentimentulŭ acesta făcŭ mai târḑiu locŭ unei marĭ simpatii, față cu sinceritatea și iubirea de adevěrŭ a prințului.

In anulŭ 1858, 7 Oct., îmbolnăvindu-se fratele sěu, luă elŭ regența. In acéstă calitate avŭ la 1860 prima întrevedere cu Napoleon III. Resultatulŭ acestei întrevederĭ fŭ că se puse cu dinadinsulŭ pe ridicarea forțelorŭ militare ale regatului, atâtŭ cantitativŭ câtŭ și calitativŭ. In acéstă întreprindere fŭ ajutatŭ de neobositulŭ sěu consilierŭ și ministru de rěsboiu Roon

La 1864 se întêmplă rěsboiulŭ cu Danemarca; la 1866 celŭ cu Austria. Acéstă din urmă fŭ scósă din suprematia asupra Germaniei și rěmase Prusia stăpână. Opera de unire germană era pe jumětate îndeplinită.

In anulŭ 1870 urméză rěsboiulŭ cu Francia. Resultatulŭ lui desastruosŭ pentru latinitate, e cunoscutŭ. La 18 Ian. 1871, Vilhelm e încoronatŭ de împěratŭ, în sala oglinḑilorŭ din Versailles. Era rěsbunatŭ.

Partea ce se cuvine prințului Bismark în acéstă operă, e cunoscută.

Dela 1871, faptele s'au petrecutŭ sub ochii noștri pentru ca se mai avemŭ nevoiă a le aminti. Impěratulŭ Vilhelm se împrietinì cu Austria, cu care se și aliă după mórtea Țarului Alexandru II. Tradiționala prietiniă germano-rusescă se rěci, se strică.... Se înființă în fine așa numita Ligă de pace, pentru a ține în frěu pe Rușĭ și pe Francia regenerată.

Pentru a termina, vomŭ adăoga, că dênsulŭ mai avé ș'unŭ altŭ meritŭ mare; acela d'a descoperi pe ómenĭ, d'a le recunósce aptitudinele, a-i ține la posturile ce le încredințase, avěndŭ o prevedere și o judecată din cele mai sănětóse. Elŭ a descoperitŭ doi ómenĭ pe carĭ a sciutŭ se'i prețuiéscă și cărora li-a datŭ o încredere fără limite, și carĭ au luatŭ direcțiunea a două puterĭ mame ale imperiului, — armata, politica — și carĭ formau cu elŭ o trinitate în care Germania șĭ-a găsitŭ puterea sa.

Impěratulŭ Vilhelm n'a muritŭ de vr'o bólă deosebită; s'a stinsŭ de pe picióre, de inaniție, de bětrânețe. Ișĭ trăise traiulŭ ca puținĭ muritorĭ.

Cu mórtea lui pacea Europei pierde pe celŭ mai puternicŭ razemŭ. Impěratulŭ Vilhelm nu voia rěsboiulŭ, fiindŭ că se simția în neputință de a mai lua parte la elŭ; nu'lŭ voia mai alesŭ cu Rusia, fiindŭ că voia se móră recunoscětorŭ aceleia, care scăpase pe tatălŭ sěu și Prusia.

Ce va fi acum?

Pregătirile militare rusesci.

După raportele din Varșovia, ce le primesce „Pol. Korr.“, în a doua jumětate a lunei Martie st. v. *se vorŭ urni înainte în guvernamentele vestice ale Rusiei însemnate masse de trupe.* Cu acésta se aduce în legătură și călětoria ce a întreprins'o în ḑilele trecute guvernatorul generalŭ din Chiev *Drentelen*, ca se inspecteze *Dubno* și ținuturile fortificate de prin prejurŭ. In Dubno se continuă cu zelŭ construirea de magazine și casarme militare cu ajutorulŭ miliției și lucrările progreséză așa de repede, încâtŭ fabricile eraríale și private de cărămidă abia suntŭ în stare se producă cantitatea necesară de cărămidă.

In *Berdyczev* s'au luatŭ měsurĭ de încvartirare, de unde se conchide, că în curěndŭ va intra în acestŭ orașŭ unŭ despărțěmêntŭ de trupe. Orășelulŭ *Druzkopol*, care e depărtatŭ de granița galițiană abia de câțiva chilometri, va primi, precum se ḑice, în celŭ mai apropiatŭ timpŭ o garnisónă.

Spre garnisónele dela granițe s'au dirigeatŭ în timpulŭ din urmă însemnate cantităț̆i de munițiune, destinate — precum se vorbesce — pentru posturile sporite dela granițe.

Succesiunea la tronulŭ Persiei.

Șahulŭ Persiei a renunțatŭ la călětoria ce trebuia s'o facă în Europa. Se teme că în lipsa sa se nu isbucnéscă unŭ rěsboiu între cei doi fii ai sěi Zillis Sultanŭ și Musaffered-Din-Mirza.

Causa acestei urĭ dintre cei doi fii ai șahului se datoresce unei nedreptățĭ comise de șahŭ, care, acum câțĭ-va anĭ, a publicatŭ unŭ manifestŭ prin care proclamă de moștenitorŭ alŭ titlului sěu pe fiiulŭ celŭ mai micŭ Musaffer-ed-Din-Mirza, în contra drepturilorŭ lui Zillis-Sultan, fiiulŭ celŭ mai mare.

Șahulŭ a procedatŭ astfelŭ pentru a satisface familia mumei fiiului sěu celui mai micŭ, care este vară lui de mumă și prin urmare de sânge regalŭ.

Manifestulŭ justifică acéstă decisiune suverană declarândŭ că numai fiii de suveranŭ, carĭ descindŭ din mumă de sânge regalŭ, potŭ de aci înainte se fiă aptĭ de a moșteni Coróna șahului.

Acéstă nouă lege organică fŭ comunicată de guvernulŭ persanŭ cabinetelorŭ din Petersburg, Londra, Parisŭ și Constantinopolŭ.

De când cei doi frațĭ au atinsŭ maioritatea, ei nu'șĭ ascundŭ de locŭ ura lorŭ și cum Zilis Sultan 'șĭ-a organisatŭ în provinciele pe carĭ le guvernéză o armată după tipulŭ europênŭ, elŭ se ține gata pentru orĭ-ce evenimentŭ, decisŭ a profita de prima ocasiune pentru a revendica cu armele drepturile sale.

SCIRILE ḐILEI.

Oficerĭ de glóte pentru Brașovŭ mai suntŭ numițĭ dintre Românĭ d-nii Laurențiu *Maximilianŭ* și George *Ghertner.*

* *

Deputatulŭ dietalŭ *Dr. Pap Samu*, despre care foile unguresci din Clușiu ḑiceau când cu alegerile, că ar fi Românŭ, a făcutŭ pe séma „Kulturegylet“-ului o donațiune de 1000 fl., sub numirea de: „Fundațiunea Dr. Pap Samu și soția sa născută Fritsi Fekete Hermin.“

Doră nu de geaba l'au alesŭ deputatŭ! Ér de se va fi găsitŭ vr'unŭ Românŭ, care la alegerĭ, negreșitŭ din nesciință orĭ amăgitŭ, i-a datŭ votulŭ, se nu uite că l'au datŭ unui luptătorŭ pentru maghiarisarea Românilorŭ.

* *

In urma deselorŭ epidemii ce au grassatŭ în anii din urmă în comitatulŭ Ciucului, populațiunea a începutŭ se descréscă în modŭ îngrijitorŭ, așa că între tóte comitatele Ungariei, comitatulŭ Ciucului presentă cele mai triste date sta-

---

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS.“

Floriόra

— întêmplare din poporu. —

Inoptase. Tótă lumea era acasă și sufletŭ de omŭ nu întêlneai pe ulițele satului.

Numai Floriόra singură singurică sta loculuĭ ca înmărmurită pe movila din fundulŭ grădinei, și se uita mâhnită în susŭ și 'njosŭ, în dealu și 'n vale, dér mai cu sémă în spre sóre-rěsare,

Pe cea cărărușe 'n susu,
Pe care mândru 'i s'a dusŭ,
Sě-șĭ fac' a lui datoriă
Sě-șĭ scape scumpa-i moșiă
De-a păgânilorŭ urgiă.

Cum n'ar fi sburatŭ și ea sěrmana de dênsa într'acolo, unde-o trăgea inima și gândulŭ, setea de isbândă și dorulŭ de bărbatŭ! Dér cum se'șĭ potă, când doră rěnd și sémă n'avea, ca se-șĭ lase casa și gospodăria pe mâna și séma streinilorŭ!

Fără ca se'șĭ mai aline něcazulŭ și dorulŭ ferbinte ce-i ardea sufletulŭ, eșea în tótă séra colea.., după ce se iveau stelele, pe moviliță din fundulŭ grădinei și se uita cu sete pe urma soțiorului ei ce plecase departe, departe, cu vrěstnicĭ de ai lui, ca se facă isbândă în contra Turcului păgânŭ, ce amenința se încalce preste hotarŭ.

Șĭ-apoi Floriόra,

Mândră ḑînă-a codrilorŭ,
Codrilorŭ Carpațilorŭ,
Cu fața ruptă din sóre,
Cu ochĭ de mărgăritare,
Cu pěrŭ negru împletitŭ,
Cu sprîncene de-amăgitŭ,
De-amăgitŭ și de'nșelatŭ
Flăcăi tinerĭ de'nsuratŭ,

era pusă pe gândurĭ și plângea și suspina, și de când soțioru'i plecase din satŭ și de-acasă ḑiuă bună n'a ḑiuatŭ și nópte 'n tignă n'a 'noptatŭ, ci a plânsŭ șĭ-a lăcrěmatŭ. Dér

Nu de jale și bănatŭ
Că soțioru'i o-a lăsatŭ
Și'n taběră a plecatŭ,
Ci
Plângea și lăcrěma,
Că n'a luat'o și pe ea.
S'arete dușmanilorŭ,
Turcilorŭ păgânilorŭ,
Fata de Românŭ cum scie,
Bărbatului soțŭ se-i fiă
In bătaiă și în focŭ,
In tocmai ca și la jocŭ,
Și cu elŭ alăturea,
Țera scie a-șĭ apěra,
Grózǎ 'n dușmanĭ a băga!..

Da! de aceea era ea pururea mâhnită, — ér nu că doră îi era témă, că soțiorulŭ ei, scumpulŭ ei Bujorŭ, îșĭ va da cinstea pe rușine, orĭ că într'altă vreme nu s'ar mai întórce. Căcĭ, ca totŭ Românulŭ, avea și ea bună nădejde în Dumnedeu și 'n elŭ:

Că rușine nu i-a face,
Șĭ-acasă elŭ s'a întórce.

Dér lumea-i lume, omu-i omŭ, și numai o inimă are o femeiă ca și unŭ bărbatŭ. O inimă avea și Floriόra, numai una singură singurică ca și tóte semenele ei ba adecă mai bună și mai duiósă decâtŭ a altora.

Da! o inimă avea ea, și în ea unŭ dorŭ mai puternicŭ decâtŭ tóte dorurile din lume, dorulŭ de a vedea isbênda cu ochii, și în mijloculŭ isbêndei de a'șĭ îmbrățișa soțiorulŭ.

Că vedĭ... credea și ea ca tóte semenele ei: că în tabere multe se întêmplă și se póte că l'a vedé, dér și că nu l'a vedea!! Șĭ-apoi gândulŭ din urmă o supěra multŭ, de câte-orĭ numai, îșĭ aducea aminte de scumpulŭ ei soțiorŭ, Ei, șĭ-aminte de dênsulŭ îșĭ aducea pe oră, ba pe minutŭ, căcĭ îlŭ și iubea din tot sufletulŭ, așa cum scie numai o femeă bună se-șĭ iubéscă soțioru-i credinciosŭ.

Trecŭ o ḑi, trecură două, trei, patru, trecură nouě, dér cu vremea ce trecea, dorulŭ i-se totŭ mărea și în cele din urmă ne mai putêndu-i pune frěu, lăsă casă, lăsă masă, părăsì tótă gospodăria — și se lăsă în puterea lui se-o ducă în cătrău va vré... numai se-lŭ pótă vedea.

Era tocmai în spre séră,
Când ajunse la hotare
Mândruța de Floriόră.
Floriόra florilorŭ,
Ḑinișóra codrilorŭ,
Codrilorŭ Carpaților.
O clipă se mai sosescă,
Și era se-lŭ întêlnéscă.
Pe scumpulŭ ei soțior,
Pe vitézulŭ de Bujorŭ.
Dér vai!!. . . .
Buciumile-acuma sună,
Voinicii toțĭ se adună,
Se adună micĭ și mare,
Câțĭ pe josŭ și câțĭ călare.
Cei pe josŭ armațĭ cu puscĭ.
Cei călărĭ cu sulițĭ lungĭ.
Șĭ-apoi se facŭ rotogolŭ.
Pe lângă unŭ steguşorŭ,
Steguşorŭ în trei colorĭ,
Purtatŭ de-unŭ sdravěnŭ feciorŭ
Cu numele de Bujorŭ.
Nu-i înaltŭ, dér nice micŭ;

tistice. Așa de esemplu în cerculŭ pretorialŭ Cason-Ciuculŭ inferiorŭ, constatătorŭ din 21 comune, s'au născutŭ în anulŭ 1887: 536 băețĭ și 504 fete, au muritŭ înse 568 băețĭ și 548 fete. Așa-dér numai în cerculŭ acesta populațiunea a scăḑutŭ în decursulŭ unuĭ anŭ cu 76. Decă starea sanitară va merge totŭ așa, atuncĭ peste o sută de anĭ Secuiĭ vor fi cu a treia parte mai puținĭ ca adĭ.

* * *

Precum nĭ-se scrie din *Monorŭ*, lângă Bistrița, din 5 Martie n. s'a pornitŭ p'acolo o *iérnă grea și frigurósă*; ninge în continuu și suflă unŭ ventŭ cumplitŭ. Nutrețulŭ se împuțineză, vitele n'au prețŭ și economii suntŭ fórte îngrijațĭ.

* * *

In *Dicio-St.-Mărtinŭ* se va construi unŭ nou edificiu comitatensŭ, care va costa peste 100,000 fl. Construirea a luat'o asupră-șĭ firma Frideric Mätz din Clușiu, care a datŭ cea mai eftină ofertă. De unde vorŭ mai plăti contribuabilii atâtea cheltuelĭ?

* * *

Foile din *Seghedinŭ* spunŭ, că *unŭ numĕrŭ considerabilŭ de muncitorĭ* au trecutŭ din părțile acelea în *România*. In timpulŭ de față stau gata de plecare 120 de inșĭ, mai 'nainte cu ceva au trecutŭ peste 200. Se ḑice că numițiĭ muncitorĭ vorŭ fi aplicațĭ la lucrările de fortificare ale Bucurescilorŭ.

* * *

„Kolozsvár“ scrisese în numĕrulŭ sĕu dela 9 Martie, că „ișĭ aduce aminte“ despre aceea, că prima donațiune în favorulŭ fondului pentru înființarea unei *scolĭ românescĭ de fete în Clușiu* ar fi făcut'o d-lŭ Dr. Békésy Károly, va sĕ ḑică unŭ Ungurŭ. D-lŭ Békésy avusese adecă unŭ procesŭ de pressă cu nisce Românĭ, pe care procesŭ l'a și câștigatŭ. Spesele acestuĭ procesŭ de pressă câștigatŭ, ḑice „Kolozsvár“, lĭ-ar fi dăruitŭ d-lŭ Bekes fondului scólei de fetițe ce se va înființa în Clușiu, și că ar fi fostŭ „prima donațiune“ în favorulŭ numitului fondŭ, pe care fóia unguréscă ilŭ numesce „comunŭ“ (közpénz) și cere sĕ se dea în privința acésta rațiociniu publicŭ. In urma acésta însĕ d-lŭ Békésy s'a aflatŭ, precum se vede, necesitatŭ sĕ astempere încâtva poftele lui „Kolozsvar“ declarându în colónele aceluiaș diarŭ, dela 10 Martie, că nu se scie anumitŭ, decă d-sa ar fi primulŭ întemeiătorŭ alŭ acelui fondŭ, recunósce cu probabilitate, că alții l'orŭ fi întrecutŭ, ba ḑice că nicĭ aceea nu se scie sigurŭ, decă a contribuitŭ și dênsulŭ ceva la fondulŭ numitŭ orĭ n'a contribuitŭ nimicŭ. Lucrulŭ spune că stă așa: Spesele procesului de pressă statorite de judecătoriă în sumă de 42 fl., ce avea sĕ-i priméscă dela partida contrară, care era română, i-a oferitŭ ce-i dreptŭ în favorulŭ fondului pentru viitórea scólă română de fete din Clușiu, dér ḑice că de locŭ nu s'a interesatŭ sĕ scie, decă banii aceștia s'au plătitŭ, orĭ nu s'au plătitŭ numitului fondŭ, și declară, că nu are nicĭ o dovadă positivă despre aceea, că s'ar fi plătitŭ.

Românii clușienĭ potŭ lua o învĕțătură de aci: sĕ respingă orĭce donațiune unguréscă, căcĭ acestea vorŭ fi darurile Danailorŭ și dușmanii scólei ișĭ vorŭ atribui drepturĭ asupra ei sub pretextŭ că suntŭ „fondurĭ comune,“ orĭcâtŭ de nevinovată intențiune ar fi avutŭ, póte, donatorulŭ.

* * *

După o statistică a poliției din *Clușiu*, în anulŭ trecutŭ s'au întêmplatŭ următórele *transgresiunĭ*: contra autorității și liniștei publice 108, falsificare de banĭ si de hârtiă de valóre 1, contra siguranții publice 425, contra ordinei publice și moralității 475, contra stării sanitare publice și a siguranței corporale 194, contra proprietății 23, contra legei militare 2, contra legei de vênatŭ 9, contra legii servitorilorŭ 223, contra altorŭ prescrierĭ 674, cu totulŭ așaderă 2128 casurĭ de transgresiune, cu 375 mai puține ca în anulŭ trecutŭ, și decĭ se conchide la o îmbunĕtățire a moralității.

E și timpulŭ!

* * *

Primăria din *Seghedinŭ* a primitŭ în ḑilele acestea din cancelaria cabinetuluĭ regescŭ o scrisóre cu 25 fl. dațĭ ca ajutorŭ pentru contésa *Schmidegg*. Bărbatulŭ acesteia a fostŭ unŭ proprietarŭ fórte avutŭ în Bănatŭ, dér în urma timpurilorŭ rele și mai alesŭ a deselorŭ inundărĭ, familia contéscă a ajunsŭ la sapă de lemnŭ.

* * *

Cu ocasiunea esposițiunei universale ce se va ține la 1889 în Parisŭ, se va întruni și unŭ *congresŭ alŭ Volapükiștilorŭ*.

Intêmplărĭ diferite.

Atentatŭ contra unei Redacțiunĭ. Mare scandalŭ a produsŭ în Viena atentatulŭ ce l'a comisŭ deputatulŭ din Reichrathulŭ austriacŭ Schönerer contra Redacțiunei ḑiaruluĭ „Neues Wiener Tagblatt“ în nóptea din Foia trecută spre Vinerĭ. Schönerer, după cum se scrie, a intratŭ nóptea pe la 1 óră în fruntea unei cete de vre-o 30 de inșĭ la Redacția numitului ḑiarŭ, cu scopŭ ca s'o insulte din causă că acésta scosese de cu séră o ediția separată despre mórtea împĕratului Wilhelm, care pe atuncĭ era încă în viață. Céta revoltanțilorŭ intră cu mare larmă în localulŭ Redacțiunei, unde aflară pe Redactorii Winter și Schmal, carĭ altmintrelea amêndoi suntŭ oficerĭ în reservă. Conducĕtorulŭ cetei, Schönerer, se adresă către numiții Redactorĭ cu cuvintele: Voi, năpârce jidovescĭ, ațĭ vĕtămatŭ ce este mai sfântŭ înaintea nóstră. O sĕ vĕ învĕțămŭ noi pe voi acuma!“ La acésta Redactorulŭ Schmall îi arătă ușa cu cuvintele: „Bagă de sémă, că ai de lucru cu unŭ oficerŭ prusianŭ.“ — „Eu arată-mĭ!“ ḑise Schönerer. Schmall luă unŭ călimarŭ și 'lŭ aruncă spre capulŭ lui Schönerer. Schönerer însĕ plecându-șĭ iute capulŭ, călimarulŭ trecŭ fără sĕ-lŭ nimeréscă și se opri în brațulŭ unuia dintre revoltanțĭ, pe care ilŭ atinse binișorŭ. Prin acésta se începŭ încăerarea. In ajutorulŭ Redactorilorŭ atacațĭ săriră și culegĕtorii tipografĭ împreună cu personalulŭ mașinei de tipăritŭ. Revoltanții fură alungațĭ, unii dintre ei fură prinșĭ și predațĭ poliției. Schönerer a scăpatŭ teaferŭ. Redactorii Schmall și Winter au primitŭ mai multe rănĭ; asemenea și din partidele bătăușe au fostŭ mai mulțĭ inșĭ răniți.

Balŭ în Oravița.

Balŭ mascatŭ-costumatŭ se va aranja în *folosulŭ fondului* Reuniunei Române de cântărĭ din Oravița la 17 Martie 1888 st. n. în sala hotelului „Coróna Ungariei.“

Balului va premerge ca producțiune obligată „*Nașa Trina*“ vodevil comicŭ. Originalŭ de *** — Musica de A. Dorn și alțĭ compositorĭ. — Dirigentŭ Franciscŭ Zech. Persónele: Trina Bostanŭ, D-șóra Cornelia *Pocreanŭ*. O protopopésă vĕduvă, D-na *Nisz-Paleu*. Marióra și Ana nepótele ei, eșite din pensionŭ, D-șórele Iul. *Dragoiescu* și Elis. *Purgarŭ*. Iconia fată crescută în casa Trinei, D-ș. Marița *Mileticĭ*. Dr. Retezatŭ mediculŭ satului, D-lŭ I. *Popa*. Crăciunŭ dirigentulŭ corului de plugarĭ, D-lŭ Sv. *Purgarŭ*. Mărtinŭ străjanulŭ satului, D-lŭ G. *Jianŭ*. Sătenĭ. Corŭ de plugarĭ. Acțiunea se petrece într'unŭ satu lângă Oravița, în ḑilele nóstre.

Inceputulŭ la 8 óre séra. Bilete de întrare a 1 fl. de persónă se potŭ căpĕta în prăvăliile d-lorŭ Dimitrie Pocreanŭ jun. și M. L. Paulovicĭ. Sara la cassă unŭ biletŭ de intrare costă 1 fl. 20 cr.

NB. Pentru membrii Reuniunei rom. de cântărĭ unŭ biletŭ, scosŭ íainte dela președintele Reuniunei, costă 80 cr.

Comitetulŭ arangiatorŭ.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ „Gaz. Trans.“)

Bucurescĭ, 12 Martie. Dimitrie Ghica a refusatŭ misiunea d'a forma ministerulŭ. Regele a însărcinatŭ pe Brătianu cu formarea cabinetului.

Berlinŭ, 12 Martie. Cadavrulŭ împĕratului va fi înmormêntatŭ cu mantaua sură de militarŭ, cu șapca de campaniă și echipatŭ ca de campaniă. —Testamentulŭ împĕratului a fostŭ deschisŭ erĭ.

Charlottenburg, 12 Martie. Trenulŭ imperialŭ a sositŭ la 11½ nóptea cu o întârḑiere de trei sferturĭ de óră din causa zăpeḑii celei marĭ ce a căḑutŭ.

Pentru salutarea părechei împĕrătescĭ a venitŭ prințulŭ Enricŭ și părechia princiară moștenitóre de Meiningen. Dela gară și pĕnĕ la castelŭ a fostŭ o mulțime de poporŭ nespusŭ de mare, cu totŭ timpulŭ viforosŭ. Membriĭ familiei cu suitŭ în vagonulŭ-salonŭ și salutară părechea împĕrătéscă fórte cordialŭ. Prințiĭ le sărutară mânile și împĕrătésa ii îmbrățișă. Impĕratulŭ în uniformă avea o bună înfățișare. Maiestățile lorŭ plecară imediatŭ la castelŭ avêndŭ înainte și în urmă corpulŭ de gardă. Pe totŭ drumulŭ erau nenumĕrate masse de ómenĭ, entusiasmulŭ fu fórte mare. Princesele fice, cancelarulŭ imperiului, miniștri și suita au plecatŭ la gara centrală.

Berlinŭ, 12 Martie, 12 óre noptea. Tocmai acum se transféră cadavrulŭ împĕratului la catedrală.

ULTIME SCIRĬ.

„Times“ confirmă că cele din urmă cuvinte ale Impĕratului fură recomandațiunea d'a stăruĭ principelui Wilhelm de a trata pe Țarulŭ cu considerațiune. Impĕratulŭ esprimă asemenea speranța că Germania va trăi multŭ timpŭ în pace cu Rusia.

DIVERSE.

Mormêntulŭ lui Alexandru celŭ Mare. — Iată unŭ faptŭ, care va pricinui o óre-care emoțiune în lumea savantă. Se crede, că mormêntulŭ lui Alexandru celŭ Mare s'ar afla în acestŭ momentŭ la Stambulŭ, în România. Cu ocasia săpăturilorŭ făcute în aceste din urmă timpurĭ la Saida (anticulŭ Sidonŭ) s'au găsitŭ 15 sarcofagurĭ de marmoră de o lucrare artistică d'asupra mormintelorŭ feniciane. Ele au fostŭ transportate la museulŭ imperialŭ din Constantinopolŭ, care se află sub direcția lui Hamdi bey, fiulŭ fostului mare vizirŭ, Edhem-pașa. Patru-spre-ḑece din aceste sarcofagurĭ erau góle, dér alŭ cincĭ-spre-ḑecelea, care era în centrulŭ cavoului, cuprindea unŭ cadavru înfășuratŭ, ca mumiele ce se găsescŭ în Egyptŭ. Pe cele două marĭ laturĭ ale mormêntului, se vĕdŭ sculptate fórte finŭ bătălia dela Arbelles și unŭ subiectŭ de vênătóre regală la care iau parte Macedonienĭ și Persanĭ. Tipurile suntŭ fórte visibile și ușorŭ de recunoscutŭ. Din acésta s'a conchisŭ că acestŭ mormêntŭ este acela alŭ lui Alexandru celŭ Mare, alŭ căruĭ corpŭ cu tóte acestea, după spusele istoricilorŭ, ar fi fostŭ transportatŭ în Egyptŭ. Atribuirea pare dér mai multŭ decâtŭ hipotetică.

Nevinovatŭ și 16 anĭ întemnițatŭ. G. Beaseley a fostŭ condamnatŭ, suntŭ d'atuncĭ 16 anĭ, pentru omorŭ de care era acusatŭ, cu tóte denegațiunile sale, la temnița grea pe viéță. Deunăḑĭ a fostŭ grațiatŭ fiindcă s'a doveditŭ, că nu comisese elŭ crima care i se inculpase. Nenorocitulŭ Beaseley era la condamnarea lui în vêrstă de 27 anĭ, și astăḑĭ, după atâția anĭ petrecuțĭ în temniță și totŭ felulŭ de suferințe morale și fisice se află cu sănĕtatea sdruncinată și necapabil d'așĭ câștiga esistența prin muncă. Decă societatea, representată prin juriu, condamnă p'unŭ nevinovatŭ, n'ar trebui óre sĕ-i dea cuvenita satisfacțiune? Celŭ puținŭ în limitele posibilitățeĭ?

Cursulŭ pieței Brașovŭ

din 10 Martie st. n. 1888

Bancnote românescĭ	Cump.	8.48	Vend.	8.50
Argintŭ românescu .	„	8.44	„	8.48
Napoleon-d'orĭ . . .	„	10.05	„	10.07
Lire turcescĭ . . .	„	11.34	„	11.37
Imperialĭ	„	10.34	„	10.37
Galbinĭ	„	5.88	„	5.92
Scris. fonc. „Albina“ 6%	„	101.—	„	102.—
„ „ „ 5%	„	98.—	„	99.—
Ruble rusescĭ . . .	„	101.—	„	102.—
Discontulu	6½—8% pe anŭ.			

Cursulŭ la bursa de Viena

din 10 Martie st. n. 1888.

Renta de aurŭ 4%	95.70
Renta de hârtiă 5%	82.95
Imprumutulŭ căiloru ferate ungare	148.50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune)	94.—
Amortisarea datoriei căiloru ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune)	123.75
Amortisarea datoriei căiloru ferate de ostu ungare (3-a emisiune)	108.
Bonurĭ rurale ungare	104.—
Bonurĭ cu clasa de sortare	103.60
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timișŭ	103.60
Bonurĭ cu cl. de sortare	103.60
Bonurĭ rurale Transilvane	103.75
Bonurĭ croato-slavone	103.25
Renta de hârtiă austriacă	77.40
Renta de argintŭ austriacŭ	78.70
Renta de aurŭ austriacă	107.75
Losurĭ din 1860	131.75
Acțiunile băncei austro-ungare	856.—
Acțiunile băncei de creditŭ ungur.	269.
Acțiunile băncei de creditŭ austr.	267.30
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ unguréscŭ	99
Imprumutulu cu premiulu unguréscŭ	121.75
Losurile pentru regularea Tisei și Seghedinului	122.50
Galbenĭ împĕrătescĭ	5.99
Napoleon-d'orĭ	10.04½
Mărcĭ 100 imp. germane	62.37
Londra 10 Livres sterlinge	127.

Editorŭ și Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureșianu

Cumu-i omulŭ mai voinicŭ,
Și cu Domnulŭ țĕrii 'nfrunte,
Plécă cu toțĭ dinspre munte,
Spre a Dunării câmpii,
Unde-așteptă decĭ de mii,
De păgânĭ de cei turbațĭ,
De pradă nesăturațĭ,
Sĕ între sĕ năvăléscă,
Țéră sĕ o jăfuiască,
S'o prade, s'o pustiéscă,
Femei mândre sĕ robéscă,
Pe Românŭ sĕ-lŭ asupréscă!!
Era cam pe la 'nserate,
Când începură-a se bate
Romănașii din Carpațĭ,
Și cu Turcii cei tubațĭ.
Și se bătŭ, se bătŭ ei fórte,
Nu pe viéță, ci pe mórte,
Românii pentru moșiă
Sĕ o scape de robiă,
Turcii pentru avuțiă.
Nóptea trece șĭ-o ḑi tótă
Și lupta nu mai încétă,
Căcĭ era înverșunată.
Ḑiua-a doua-i spre ivite,
Și lupta nu-i spre sfîrșite,
Nu.
Căcĭ Turcii erau mulțĭ tare,
Er Românii în turbare,
Și se luptau cu 'nfocare,
Orĭ sĕ cadă ca eroĭ,
Orĭ sĕ fie învingĕtorĭ.

Căcĭ déră așa-i firea Românului, din luptă ca și dela chefŭ, dela rĕu ca și din bine nu dă îndĕrĕtŭ nicĭ odată ci se luptă, se luptă pe viéță și pe mórte, numai sĕ învingă, căcĭ așa a apucatŭ din moși-strămoșĭ, ca fără frică sĕ siléscă înainte, căcĭ pe cela ce silesce și isbânda-lŭ înțelnesce.

Nu multŭ trecŭ, era în spre séra ḑilei a doua, când Turcii erau pușĭ pe góna și

Romănașii bravĭ feciorĭ,
Rĕmaseră 'nvingĕtorĭ,
Și cu Domnulŭ țĕrii 'nfrunte
Se 'ntorceau ér în spre munte
Totŭ strigândŭ și chiotindŭ,
Și din buciume sunândŭ,
De gândeai că se întorcŭ,
Nu din tabĕră și focŭ,
Ci vinŭ tocmai dela jocŭ.

Eĭ, și-apoi, sorióra Floriora,

Frumușica codrilorŭ,
Codrilorŭ Carpațilorŭ,

era și ea acolo, se 'ntorcea alăturea cu Bujorŭ și Dómne bine le mai sta, căcĭ erau statoșĭ amêndoi și mândri de-șĭ puneau nume, șĭ-apoi vitejĭ numai ca ei. Floriora era tótă voiă, și cum sĕ nu fi fostŭ, când ceea-ce de multŭ dorise, i-se și îndeplinise: cu ochii vĕḑŭ isbênda și în mijloculŭ ei ișĭ îmbrățișa soțiorulŭ! —

Borgo-Tiha, în Faurŭ 1888.

Ionŭ Dologa.

Pentru despărțirea de Librărie propriu disă, avemŭ trebuință de unŭ ajutorŭ, care sĕ fi practicatŭ deja câțĭ-va anĭ acéstă ramură de comerciu și sĕ cunóscă limbele română, francesă și germană.

Doritorii de a ocupa acestŭ postŭ, sĕ bine-voiéscă a ne trămite copii de certificatele ce posedŭ, însoțite de o fotografie.

Bucurescĭ.

Socecŭ & Comp.

Avisŭ d-lorŭ abonați!

Rugăm pe d-nii abonațĭ ca la reînoirea prenumerațiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ și numerii de pe fășia sub care au primitŭ diarulŭ nostru până acuma.

Domnii, ce se aboneză din nou, sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ și sĕ arate și posta ultimă.

Administrațiunea „Gaz. Trans.“

Sosirea și plecarea trenurilorŭ și postelorŭ în Brașovŭ.

I. Plecarea trenurilorŭ:

1. Dela Brașovŭ la Pesta:

Trenulŭ de persóne Nr. 307: 7 óre 20 de minute séra.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 315: 4 óre 01 minută diminéța.

2. Dela Brașovŭ la Bucuresci:

Trenulŭ mixtŭ Nr. 318: 1 óră 55 minute după amedĭ.

II. Sosirea trenurilorŭ:

1. Dela Pesta la Brașovŭ:

Trenulŭ de persóne Nr. 308: 9 óre 46 minute înainte de amedĭ.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 316: 9 óre 52 minute séra.

2. Dela Bucuresci la Brașovŭ:

Trenulŭ mixtŭ Nr. 317: 2 óre 32 minute după amedĭ.

A. Plecarea postelorŭ:

a) Dela Brașovŭ la *Reșnovŭ-Zernescĭ-Branŭ:* 12 óre 30 m. după amedĭ.
b) „ „ „ *Zizinŭ:* 4 óre după amedĭ.
c) „ „ în *Săcuime* [S. Georgĭ]: 1 óră 30 minute nóptea.
d) „ „ la *Făgărașŭ:* 4 óre diminéța.
e) „ „ la *Săcele:* 4 óre diminéța.

B. Sosirea postelorŭ:

a) Dela *Reșnovŭ-Zernescĭ-Branŭ* la Brașovŭ: 10 óre înainte de amedĭ.
b) „ *Zizinŭ* la Brașovŭ: 9 óre a. m.
c) Din *Săcuime* la Brașovŭ: 6 óre séra.
d) „ *Făgărașŭ* la Brașovŭ: 2 óre diminéța.
e) „ *Săcele* la Brașovŭ: 6 óre 30 minute séra.

Se deschide abonamentŭ pre anulŭ 1888

la

AMICULU FAMILIEI. Diarŭ beletristicŭ și enciclopedicŭ-literarŭ — cu ilustrațiunĭ. — Cursulŭ XII. — Apare în 1 și 15 di a lunei în numerĭ câte de 2—3 cóle cu ilustrațiunĭ frumóse; și publică articlii socialĭ, poesii, novele, schițe, piese teatralĭ ș. a. — mai departe tracteză cestiunĭ literare și scientifice cu reflesiune la cerințele vieței practice; apoi petrece cu atențiune viéța socială a Românilorŭ de pretutindenea, precum și a celorlalte poporațiunĭ din patriă și străinătate; și prin glume în mare parte ilustrate nisuesce a face câte o óră plăcută familiei strivite de grijile vieței; și preste totŭ nisuesce a întinde tuturorŭ individilorŭ din familiă o petrecere nobilă și instructivă. — Prețulŭ de prenumerațiune pre anulŭ întregŭ e 4 fl., pentru România și străinătate 10 francĭ — lei, plătibilĭ și în bilete de bancă orĭ marce postalĭ.

PREOTULŬ ROMÂNŬ. Diarŭ bisericescŭ, scolarŭ și literarŭ — cu ilustrațiunĭ. — Cursulŭ XIV. — Apare în broșurĭ lunare câte de 2½—3½ cóle; și publică portretele și biografiile archiereilorŭ și preoțilorŭ mai distinșĭ, precum și alte portrete și ilustrațiunĭ, — mai departe articlii din sfera tuturorŭ sciințelorŭ teologice și între aceștia mulțime de predice pre duminecĭ, serbătorĭ și diverse ocasiunĭ, mai alesŭ funebralĭ, — apoi studii pedagogice-didactice și scientifice-literarĭ; și în urmă totŭ soiulŭ de amĕnunte și scirĭ cu preferința celorŭ din sfera bisericéscă, scolastică și literară. — Prețulŭ de prenumerațiune pre anulŭ întregŭ e 4 fl. — pentru România 10 francĭ — lei, plătibilĭ și în bilete de bancă orĭ marce postalĭ.

Colectanții primescŭ gratisŭ totŭ alŭ patrulea esemplarŭ.

Numerĭ de probă se trimitŭ gratisŭ orĭ-cuĭ cere.

A se adresa la „CANCELARIA NEGRUȚU“ în Gherla — Sz-ujvár. — Transilvania.

Totŭ de aci se mai potŭ procura și următórele cărți din editura propria:

Apologie. Discusiunĭ filologice și istorice maghiare privitóre la Românĭ, învederite și rectificate de Dr. Gregoriu Silași. — Partea I. Paulŭ Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Șincai. Prețulŭ 30 cr.

Renascerea limbei românescĭ în vorbire și scriere învederită și aprețiată de Dr. Gregoriu Silași. (Op complet). Broșura I. II. și III. Prețulŭ broș. I. II. câte 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Tóte trei împreună 1 fl.

Cuvêntărĭ bisericescĭ la tóte sĕrbătorile de peste anŭ, de I. Papiu. Unŭ volumŭ de preste 26 cóle. Acest opŭ de cuvêntărĭ bisericescĭ întrece tóte opurile de acestŭ soiu apărute până acum — avêndŭ și o notiță istorică la fiă-care sărbătóre, care arată timpulŭ întroducerei, fasele prin carĭ a trecutŭ și modul cum s'a stabilitŭ respectiva sĕrbătóre. Prețulŭ e 2 fl.

Barbu cobzariulŭ. Novelă originală de Emilia Lungu. Prețulŭ 15 cr.

Puterea amorului. Novelă de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulŭ 20 cr.

Idealulŭ perdutŭ. Novelă originală de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulŭ 15 cr.

Opera unui omŭ de bine. Novelă originală. — Continuarea novelei: **Idealulŭ pierdutŭ** de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulŭ 15 cr.

Fântâna dorului. Novelă poporală de Georgiu Simu. Prețulŭ 10 cr.

Codreanŭ craiulŭ codrului. Baladă de Georgiu Simu. Prețulŭ 10 cr.

Ultimulŭ Sichastru. Tradițiune de Georgiu Simu. Prețulŭ 10 cr.

Elŭ trebue sĕ se însore. Novelă de Maria Schwartz. traducere de N. F. Negruțŭ. Prețulŭ 25 cr.

Branda seu Nunta fatală. Schiță din emigrarea lui Dragoșŭ. Novelă istorică națională. Prețulŭ 20 cr.

Numerii 76 și 77. Narațiune istorică după Wachsmann, de Ioanŭ Tanco. Prețulu 30 cr.

Probitatea în copilăriă. Schiță din sfera educațiunei. După Ernest Legouvé. Prețulŭ 10 cr.

Hermanŭ și Dorotea după W. de Goethe, traducțiune liberă de Constantinŭ Morariu. Prețulŭ 50 cr.

Ifigenia în Aulida. Tragediă în 5 acte după Euripide, tradusă în versurĭ de Petru Dulfu. Prețulŭ 30 cr.

Ifigenia în Tauria. Tragedia în 5 acte după Euripide, tradusă în versurĭ de Petru Dulfu. Prețulŭ 30 cr.

Petulantulŭ. Comediă în 5 acte, dŭpă Augustŭ Kotzebue, tradusă de Ioanŭ St. Șuluțŭ. Prețulŭ 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ținută în salele gimnasiului din Fiume prin Vincențiu Nicóră, prof. gimnas. — Cu portretulŭ M. S. Regina României. Prețulŭ 15 cr.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Unŭ volumŭ de 192 pagine, cuprinde 103 poesii bine alese și arangiate. Prețulŭ redusŭ (dela 1 fl. 20 cr.) la 60 cr.

Trandafirĭ și viorele. poesii poporale, culese de Ioanŭ Popŭ Reteganu. Unŭ volumŭ de 14 cóle. Preț. 60 cr.

Tesaurulŭ dela Petrosa seu **Cloșca cu puii ei de aurŭ.** Studiu archeologic de D. O. Olinescu. Prețulu 20 cr.

Biblioteca Sătenului Românŭ. Cartea I, II, III, IV, cuprindŭ materii fórte interesante și amusante. Prețulŭ la tóte patru 1 fl. — câte una deosebĭ 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. Cuprinde materii fórte interesante și amusante. Prețulŭ 30 cr.

Colectă de recepte din economiă, industriă, comerciu și chemiă. Prețulŭ 50 cr.

Economia pentru scólele popor. de T. Roșiu. Ed. II. Prețulŭ 30 cr.

Indreptarŭ teoreticŭ și practicŭ pentru invĕțămentulŭ intuitivŭ în folosulŭ elevilorŭ normalĭ (preparandialĭ), a învĕțătorilorŭ și a altorŭ bărbațĭ de scólă, de V. Gr. Borgovanŭ, profesorŭ preparandialŭ. Prețulŭ unui esemplarŭ cu porto francatŭ 1 fl. 80 cr. v. a. In literatura nóstră pedagogică abia aflămŭ vre-unŭ opŭ, întocmitŭ după lipsele scólelorŭ nóstre în mĕsura în care este acesta, pentru aceea îlŭ și recomandămŭ mai alesŭ directorilorŭ și învĕțătorilorŭ ca celorŭ în prima liniă interesațĭ.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Românĭ. De V. Gr. Borgovan. Prețulŭ 15.

Manualŭ de Gramatica limbei române pentru scólele poporalĭ în trei cursurĭ de Maximŭ Popŭ, profesorŭ la gimnasiulŭ din Năseudŭ. — Manualŭ aprobatŭ prin ministeriulŭ de culte și instrucțiune publică cu rescriptulŭ de datŭ 26 Aprilie 1886, Nr. 13,193. — Prețulŭ 30.

Gramatica limbei române lucrată pe base sintactice de Ioanŭ Buteanu, prof. gimn. Unŭ volumŭ de peste 30 cóle. Prețulŭ 2 fl.

Manualŭ de stilistică de Ioanŭ F. Negruțŭ, profesorŭ. Opŭ aprobatŭ și din partea ministeriului de culte și instrucțiune publică cu rescriptulŭ de dato 16 Dec. 1885 Nru. 48,518. Partea practică fórte bogată a acestui op — cuprindêndŭ compositiunĭ de totŭ soiulŭ de acte obveniente în referințele vieței socialĭ — se póte întrebuința cu multŭ folosŭ de către preoțĭ, învĕțătorĭ și alțĭ cărturarĭ românĭ. Prețulŭ 1 fl. 10 cr.

Nu mĕ uita. Colecțiune de versurĭ funebralĭ, urmate de iertăciunĭ, epitafiă ș. a. Prețulŭ 50 cr.

Carte conducetóre la propunerea calculărei în scola poporală pentru învĕțătorĭ și preparandĭ. Broș. I. scrisă de Gavrilŭ Trifu profesorŭ preparandialŭ. Prețulŭ 80 cr.

Cele mai eftine cărțĭ de rugăciunĭ:

Mărgăritarulŭ sufletului. Carte bogată de rugăciunĭ și cântărĭ bisericescĭ fórte frumosŭ ilustrată. Prețulŭ unui esemplarŭ broșuratŭ e 40 cr., legatŭ 50 cr., legatŭ în pânză 60 cr., legatŭ mai finŭ 60, 80, 90 cr., 1 fl., în legătură de luxŭ 1.50—2.50

Miculŭ mărgăritarŭ sufletescŭ. Cărticică de rugăciunĭ și cântărĭ bisericescĭ — frumosŭ ilustrată, pentru pruncii scolarĭ de ambe secsele. Prețulŭ unui esemplarŭ broșuratŭ e 15 cr., — legatŭ 22 cr., legatŭ în pândă 26 cr.

Cărticică de rugăciunĭ și cântărĭ pentru pruncii scolarĭ de ambe secsele, Cu mai multe icóne frumóse. Prețulu unui esemplarŭ e 10 cr.; 50=3 flor.; 100=5 fl.

Visulŭ Prea Sântei Vergure Maria a Născĕtorei de D-deu urmatŭ de mai multe rugăciunĭ frumóse. Cu icóne frumóse. Prețulŭ unui esemplarŭ spedatŭ franco e 10 cr., 50 esemplare 3 fl., 100 esemplare 5 fl. v. a.

Epistolia D. N. Isusŭ Christosŭ. Prețulŭ unui esemplarŭ legatŭ și spedatŭ franco e 15 cr.

Tipografia A. MUREȘIANU. Brașovŭ.